



НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Колombo број 6.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Колombo број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

ЕНГЛЕСКА КОНТРА ОФАНЗИВА

АТИНА. — Јавља се да је енглеска војска почела контра офанзиву. Са потпуним поуздањем гледа се у исход коначног предузећа. (Депеша доцнија од данашњег коминикеа.)

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Немачка офанзива на западном фронту, о којој се већ толико говорило, почела је на енглеском сектору са највећом жестином. Концентрација снаге и материјала изведена је у великој маси и напад извођен без обзира на ма какве губитке. Досадашњи извештаји показују, да сезаиста, као што је пре два дана изјавио Бонар Ло у Доњем Дому, тамо почиње битка огромног обима и огромних размера. Сва је техника стављена у покрет и све је од живе снаге стављено на коцку што се могло, да би се пошто по то постигао макар какав успех. Није презано ни од каквих жртава, само да се још на првом кораку не претрпи неуспех, јер би то био потпуни морални слом за Немце. После толиких претња, толиког звецкања сабљом и толиког ударања у сва звона о својој будућој офанзиви, Немци су се морали напрегнути из петних жила, те да створе нешто и колико му драго бар у почетку.

И благодарећи томе што је иницијатива у њиховим рукама, односно што су они потпуно слободни у избору нападаог сектора, концентрисању и маневровању, они су успели за овај мах да дођу у том

погледу до извесних резултата код Сен Кантена. Али, разуме се, то још не значи ништа. У борби са толиким масама и толиком техником све то сачињава само незнатну епизоду, која неће имати готово никаква утицаја на доцније перипетије битке. У осталом, баш и кад би то било и од неког већег значаја, не значи да ће се такво стање и одржати. Ако суданас Немци могли да на релативно врло малом простору концентришу 40 дивизија у првој линији и скоро исто толико у резерви; не значи да ће они моћи ту исту снагу целу да задрже и даље на том сектору. Онога момента, кад се борба јаче ангажује и на другим тачкама, а то ће извесно бити, када се непријатељ евентуалним контра-нападима натера да се развије и на другим тачкама, он ће бити неминовно принуђен да због осигурања или одбране ослабљених својих тачака изводи сасвим друкчији борбени распоред. Не треба заборавити, на Вердену су месецима прелазиле поједине тачке из руке у руку, месецима се почињало из почетка и месецима стајало на патакартама, док најзад после толиких силних жртава, после то-

ликог војничког и моралног пада, нису Немци дефинитивно напустили све своје планове на овоме правцу.

Сад кушају срећу на другим тачкама и уздају се у боље резултате. Али догађаји не могу да се фабрикују по кајзеровим жељама, о чему ће се Немци тек на крају борбе уверити. Ако се последњи смеје, смејаће се најслађе.

РАТ ТУРСКОЈ

Њујорк. — Бивши председник Сједињених Држава, Рузвелт, публикује један чланак, у коме саветује влади да објави рат Турској због хришћанских народа. Рат се мора наставити — каже Рузвелт — до краја са централним силама и са Турском, да се обезбеди слобода несрећних народа који су до сада били остављени жалосној судбини.

НЕНАСИТНОСТ

Амстердам. — »Форверц« публикује извадке из писма, која су писала два позната пангермана, генерал фон Либерт и барон Витингхоф. Генерал фон Либерт изјављује, да Немачка не може свршити рат пре него се би осигура заузеше Марока, који јој је неопходно потребан као земља за колонизацију, у ред пренасељености у метрополи. Барон Витингхоф тражи анексију Беле Русије, то јест сву територију на истоку од источне обале језера Пејпуза до Дњестра.

»Форверц« иронички примећује, да се цела Русија у 12 stoleћу налазила под влашћу Рурика, који је био германског порекла. Зашто дакле на основу овог пре-

седана пангерманисти не би одлучили да траже целу Русију до Владивостока? Али доћи ће љаво по своје.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Према вестима из Петрограда, француска штампа доноси, да се све више показује жеља за успостављањем уставне монархије у Русији, да би се земља ослободила болшевика. И сам Троцки изгледа да је присталица овог режима. Бивши министар спољних послова имао је више разговора са великим кнезом Михаилом Александровићем, због чега је Лењин, бојећи се Споразума, наредио великом кнезу да напусти Петроград.

Што се тиче концентрације трупа на Уралу, које организује Троцки, »Матен« не доноси појединости, али по једном телеграму из Лондона, каже, да су делегати руске контра-револуционарне демократске странке отпутовали за Јапан да присуствују једном савету у Токију због кооперације са Јапаном, чија ће интервенција почети првих дана месеца априла.

»Дејли Њус« јавља да кнез Львов присуствује седницама јапанског министарског савета.

РУСКИ ДЕЛЕГАТИ

Важно је поменути личности које су у име болшевика присуствовали конференцијама у Брест Литовску и које су потписале уговор.

Шеф руске делегације био је Бронштајн, звани Троцки. Њему је био придодат

као помоћник један јеврејин из Галиције, рођен у Кракову, Собелсон, сада више познат под именом Радек.

Адолф Абрамовић Ијов, који је у једном делу преговора играо једну од главних улога, Јеврејин је из Тифлиса, који је студирао медицину у Бечу и Берлину. Он је био наредник телеграфиста, у почетку рата, у једном пешадијском пуку. За време револуције у месецу марту, као социјалиста, ступио је у Савет војничких делегата. Кад су се болшевики наместили у институту Смолни, постао је војни саветник.

Лео Борисовић Розенфелд, познат под именом Каменев, зет је Бронштајну — Троцком. Он је био у моменту револуције интерниран у Сибиру.

Г-ђа Анастасија Алексејевна Биценко, којој припада част да је била први женски пуномоћник на дипломатским конференцијама, није јеврејског порекла. Она је права Русиња, рођена 1872. у Екатеринославској губернији. Симпатије које она ужива у револуционарним круговима, долазе отуда што је она 1905 извршила атентат против Сахарова, министра војног, због тога што је овај хтео да угуши једну сељачку побуну. Због овога је била протерана у Сибир, где је остала до пролећа 1917.

Секретар делегације Лео Михаиловић Каракан, је Јерменин из Тифлиса, који је исто тако био протеран у Сибир због револуционарних идеја.

То су биле личности којима је била подарена и поверена висока мисија да бране интересе Русије. Свршено дело је и достојно оваквих радника.

ПОСЛЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

Париз. — Немци раде на томе да изазову забуну и сукобе помоћу читаве серије уговора о засебном миру. Али Споразум изјављује да не признаје мир, који се намеће немачком сабљом. То ће свет разумети врло добро и тући припаднике и шампионе империализма. Листови одају похвале свечаној речи, у којој су, без фразирања и без велике реторике, изражене заједничке мисли бранилаца демократије и малих народа.

САВЕЗ ЦЕЛЕ АМЕРИКЕ

Буенос Аирес. — Увервају из политичких кругова да ће Сједињене Државе, у споразуму са аргентинском владом, сазвати конференцију јужно америчких народа, која ће се одржати у Панами. На тој ће се конференцији утврдити принципи панамериканског савеза за време рата и после рата.

ХЕНДЕРСОНОВ ГОВОР

Лондон. — Артур Хендерсон, говорећи у Лондону приликом једне свечаности за женско право гласа, изјавио је:

»Ступили смо у најкритичнији моменат рата, и последњих смо дана, посматрајући оно што се догодило у Русији, мислили, да ће фон Биллов доћи и казати нам: зашто се боримо? Зашто се не би споразумели? Одлучили смо да закључимо с вама један компромис у погледу колонија; одлучили смо да учинимо знатне концесије у питању Алзас-Лорена.«

ФЕЛТОН

ГИ ДЕ МОПАСАН:

ГАЗДАРИЦА

Измења се по један поглед, осети онај мили потрес, који вам даје око извесних жена. То су дивне ствари у животу, ове нагле физичке симпатије, које учине да се роди састанак, и она лака и пријатна мисао при додиру једног бића рођеног да нам се допада и да буде од нас вољено. Оно ће бити вољено мало или много, све једно. Оно има у својој природи одговор за жељу тајне ваше природе.

Први пут кад опазите ово лице, ова уста, косу, осмејак, ви осећате да њихов чар продире у вас са пријатношћу слатком и умиљном, осећате да вас прожима срећна благодот и бу-

ди изненада неку неодређену нежност, која вас гура према овој непознатој жени. Изгледа да је у њој неки позив на који одговарате, нека привлачност која вас узбуђује. Изгледа да је познајете одавна, да сте је већ виђали, да знате шта она мисли.

Сутра дан у исто доба пролазите истом улицом. Поново виђање. Затим се враћате идућег дана, и опет идућег. Напоследку се разговара. Љубав иде својим током, правилно као каква болест.

Дакле на крају треће недеље био сам сасма у периоду који предходи паду. Пад би дошао тим пре, да сам знао место где да га

изазовем. Моја пријатељица живела је у породици и одбијала енергично да пређе праг меблираног хотела. Лунао сам главу да нађем какво средство, какво лукавство и, прилику. Напоследку, донео сам очајничку одлуку и решио да је као на шољу чаја доведем у стан једно вече око једнајест сати. Госпођа Кергаран излазила је свако вече у десет сати, те бих могао да уђем без лупе помоћу калауза, не будећи никакву сумњу. Сишли би на исти начин после једног или два сата.

Ема прими мој позив, пошто се мало молила.

Провео сам са досадом дан. Био сам непокојан. Бојао се компликација, катастрофе, каквог страшног скандала. Дође вече. Изашао у једну пивницу, где попијем две шоље кафе и

четири до пет малих чашица, да бих се окуражио. Затим љу да се прошетам по булевару Сент Мишел. Очекивао сам да зазвони десет часова, десет и по. Упутим се полагано месту нашег састанка. Она ме је већ очекивала. Узме моју руку умиљато и ево нас идемо, сасвим полако, ка моме стану. Док сам се бриближивао вратима, моја је бојазан расла све више. Помишљао сам: »Само да је госпођа Кергаран охоло«. Рекао сам Еми два или три пута:

— Нарочито пазите и не правите никакву лупу на степеницама.

Она се почела смејати: — Ви се заиста бојите да се чујете.

— Не, али нећу да пробудим суседа који је тешко болестан.

Ево улице Сен Пјер. При-

ближим се својем стану са предострожношћу која се указује код зубног лекара. Сви су прозори мрачни. Спавају без сумње. Одахнуо сам. Отворио сам врата лагано као допов. Увео сам своју другарицу, затим затворио. Пењемо се уз степенице на претима, задржавајући дисање и падећи воштане машине, да девојче не учини какав несмотрен корак.

Пролазећи поред газдаричине собе осетио сам да ми срце нагло удара. Напоследку, ево нас на другом спрату, затим на трећем, па на четвртном. Улазим у своју собу. Победа!

Међутим, усудио сам се да говорим сасвим полако и скинуо ципеле, да не бих причињавао лупу. Чај зготовљен на шпиритусној лампи пописмо иза ћошка мога ормана. Затим сам по-

стао настрљив, настрљив, и мало по мало као у игри, скидао сам једно по једно парче одела са своје пријатељице, која је попуштала опирући се, румена, збуњена, одгађајући увек моменат фаталан и диван. Била је тама. Остала је у кратком белом жипону, кад се моја врата отворише нагло, и појави се госпођа Кергаран, са свећом у руци, тачно у истом коштиму као и Ема.

Одскочи од ње и остах стојећи, запрепаћен, гледајући две жене које су се посматрале са намргођеним лицем. Шта ће се догодити?

— Нећу девојке у моју кућу, г. Кервелене.

— Али, госпођо, промуцах ја, госпођица је само моја пријатељица. Она је дошла на шољу чаја.

— Свршиће се —

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

То би — наставио је Хендерсон — била једна иронија на мир, клида новог рата. То не би био частан мир. То би значило напустити Русију, а томе се треба одлучно одупрети.

Ми желимо мир, и што пре то боље, али, дозволите ми да кажем, тај мир мора да се слаже са идеалима, због којих смо ушли у рат, Нико не жали више од мене пад Русије, али мислим, да мир потлисан од бољшевика не одобрава већина руског народа. Руски је народ желео мир; и сам сам такође желео мира, али никада, ни у једном свом говору, ни у којој мојој изјави у интимном разговору, нисам се огрешо да предложим ситуацију сличну руској. Увек сам говорио, да сам противан ма каквом улетању у војничке планове сер Дуглас Хега. Тражимо да постигнемо мир, али само такав мир, који ће бити заснован на међународној правди.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Ситуација на енглеском фронту: На већем делу нападнуог фронта британске су се трупе повукле према плану у напред утврђеном од врховне команде. Немци се труде већ неколико месеца да дигну морал својих људи обећавајући им брзу победу. Зато нападају без обзира на жртве.

Немачко напредовање није онако успешно, како су то Савезници очекивали и нарочито како је мислила немачка врховна команда, уз тако страшне жртве.

Напредовање ће у zgodном моменту бити задржано. Морал непријатељских трупа биће стављен на велико искушење. Принцип модерног ратовања је, да се отпорна снага мора увећавати у размери непријатељског напредовања. Немци сада виде, да, куда пролазе, наилазе на опустошене секторе, и да се сударају са јаким положајима даље на западу.

Лондон — План британске одбране састоји се у напуштању једне линије за другом пре него ли непријатељским притиском буде изложена опасности сигурност трупа. Овај систем одбране има то првенство, да увуче непријатеља у терен, чији је сваки јард добро познат и на коме ће непријатељ морати да за дуже времена буде под разаравајућом ватром.

Непријатељ је напао са 500.000 људи, и природно да располаже великом локалном надмоћношћу. Трупе које су нападе показују већ знакове замора.

Тешкоће око управљања великим масама, евакуација рањеника, транс ортовање појачања и снабдевање, чињенице су од врло велике важности.

ЕКСПЛОЗИЈА МУНИЦИЈЕ

Амстердам. — На железничкој станици Левриџе, код Мона, где су Немци сместили били под ангаром један дуги воз муниције, настала је експлозија, од које је 30 немачких војника погинуло, а 100 рањено.

КЛЕМАНСО О НАПАДУ

Атина. — «Пти Паризиен» јавља, да је Клемансо изјавио, да је Савезничка Врховна Команда задовољна резултатима првог непријатељског великог напада, и одао је част енглеским трупама, које су јуначки издржале удар. «Матен» додаје, да је један бивши министар замолио Клемансоа, да му каже да ли је у истини задовољан са резултатима. Клемансо је одговорио: «Особито сам задовољан, све иде добро», и поновио је неколико пута: «Све иде добро». Француски листови једнодушно хвале диван хероизам британских трупа, које су јуначки осујетиле остварење непријатељског пројекта.

НОВИ СКАНДАЛИ

Амстердам. — Избило је више озбиљних скандала у Немачкој. Они су у главном проузроковани невероватним зарадама до којих су дошли војни лиферанти и спекуланти на животним намирницама. Социјалистички су посланици направили због тога у Рајхстагу неколико инцидената.

БОЉШЕВИЧКИ ДАР

Рим. — Повратак аустријских заробљеника из Русије довео је аустријске власти у веома незгодан положај. Враћени заробљеници већином су људи, који не желе више да ратују и чим им се укаже прилика беже из концентрисаних логора, формирају мале четице и одају се убијању, пљачки и крађи.

«Пешти Наплет» пише да је прошле недеље једна оваква четица заробљеника убила једног великог поседника; друга убила је 2 жандарма. Тако исто убијен је један поседник и његова жена. Полиција и жандармерија немоћне су да заштите грађанство. С тога је министарство унутрашњих дела затражило војну помоћ. У Суботици војни бегунци убили су две жене и ранили двоје деце и украли ствари

у вредности од преко 13.000 круна.

Новине позивају грађанство, да се чува од ових нових разбојника и лажних официра. Сви су забринути овим немилим појавама, које се дешавају по целој земљи и које представљају праву опасност.

«Рајхспост» пише, да ови случајеви представљају збиља велику опасност, али се пита, да нису опаснији они заробљеници, који се враћају у војску и да нису то Лењинови пропагатори?

И, заиста, има вести, да су Руси ослободили само оне заробљенике, у које су уверени, да ће ширити максималистичку пропаганду у Аустрији.

Веома велики број заробљеника не намерава да се врати у Аустрију.

Дневне Вести

ОБЈАВА

Генерални Консулат скреће пажњу свима српским поданицима ван војне дужности, старим од 15 до 55 година који му се нису до сад пријавили ради давања података за карту индентита, да ово учине у што краћем року, како доцније не би били узнемиравани од грчких власти. Лица која долазе из других места и баве се у Солуну више од 8 дана морају се такође пријавити Консулату.

ПРЕМИНУО

Пешадиски мајор Милован Поповић преминуо је јуче овде у Солуну и данас сахрањен у Зејтинлику.

АТИНСКА ТРУПА

Атинска позоришна трупа приређује једну представу у сали Беле Куле, у корист српске сирочади, на дан 15. ов. месеца, у 5 и

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

После страховитог бомбардовања, непријатељ је покушао један испад, без резултата, јужно од Живенкура.

23 сата — Беспрекидна артиљеријска акција северно од Шмен де Дама Борба артиљеријска је на извесним местима јака у Шампањи, у пределу Моате на десној обали Мезе, између шуме Кориер и Безонво као и на Хартмансвалдеркеру.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Нема никакве веће промене у току ноћи. Нове борбе су избиле на извесним тачкама. Наше трупе држе линију од Соме до Перона. На десном крилу држимо везу са француским трупама, а на северној обали Соме према Перону наше трупе су одржале своје позиције, пошто су одбиле неколико непријатељских

по часова по подне. Улазна цена; ложа 30 драхми, I место 6 драхми, II место 4 драхми. Улазнице се могу добити у Команди Места и на каси.

ХОЛАНДСКИ ШОРНАРИ

Њујорк. — Реквизиција холандских бродова извршена је без инцидената. Већина холандске посаде понудила се, да служи под командом америчких моринских официра.

РУМУНСКА ВЛАДА

Берн. — Ново румунско министарство дефинитивно је састављено под председништвом Маргиломана. Портфељ спољних послова примио је Ариан. Преговори о миру поново су предузети.

СЛАБА ПОМОЋ

Лондон. — Телеграфички из Амстердама: Немачки цар, Кронпринц и маршал Хинденбург и Лудендорф стигли су у Брисел, одакле путују на фронт у Фландрију. Верује се да је ова посета у вези са немачком офанзивом.

СВЕ ЈАЧИ БЛОК

Париз. — Орландо је изјавио дописнику «Пти Паризиена», да је својим и Бисолатијевим путем савршено задовољан, и нагласио да савезници образују из дана у дан све компактнији блок, о који ће се потпуно саломити заједнички непријатељ.

САОПШТЕЊА

Цвета жена Станојла М. Стевановића, рез. пешад. поручника из села Смедовца, окр. крајинског, моли свог мужа, да јој се одмах јави и да пошаље што више новаца, јер до данас није ништа примила, а налази се у великој оскудици са децом.

напада на разним тачкама овога сектора, а за време прве половине ноћи тек се очекују огорчене борбе.

Доцније. — Са великом жестином непријатељ је јуче вршио нове нападе на целом фронту и продужио их целог дана. Јужно од Пероне непријатељ је после упорне борбе успео, да пређе Сому на неколико тачака. Ми се ангажујемо око тих тачака. Северно од Пероне непријатељ је са највећом жестином извршио нападе на линију на обали Тортије. Наше трупе повукле су се под борбом на нове положаје. Више на север поновљени немачки напади са великим снагама били су одбијени са великим губитцима непријатеља.

Париз. — Конгрес револуционарних социјалиста у Москви прогласио је уговор из Бресст Литовска као неважећи.

Париз. — Естонску владу растуриле су немачке војне власти.

Лондон. — «Тајмс» јавља да су Савезници одлучили, да пошаљу Шведској кроз кратко време 250.000 тона жита, у накнаду за тонажу бродова, коју из је Шведска ставила на расположење.

Париз. — Да би се избегао сукоб руско-кинески, савет Сибирских Совјета одлучио је да отпочне преговоре са кинеском владом за одређивање границе са Кином.

Атина. — «Елефтерас Типос» јавља да је грчка влада донела одлуку да не издаје годишњу апанажу бившем краљу Константину, ако не да обећање да ће напустити Швајцарску и престене са сваком пропагандом антигрчком.

Рим. — У току месеца априла одржаће се у Италији једна савезничка конференција.

Париз. — Сматра се да је криза холандске владе неизбежна. Влада је одлучила да се повуче поводом непријатељског држања горњег дома.

Берн. — Немачка штампа јавља, да на западном фронту води офанзиву генерал Фон Галвиц и потсећа на његове успехе које је имао према Русима. Коментаришући ову оцену, «Журнал де Женев» потсећа Немце да ће немачки генерали имати мало више посла са војском која је убеђена у извесну победу, него што су имали са војском, коју је захватала револуција.

Лондон. — Конгрес сибирских совјета потчинио се влади књаза Львова.

Рим. — Јављају из Цириха: Аустријска штампа изјављује да побуна три пука и гарнизона отежав унутрашњу ситуацију монархије.

Лондон. — Са 47 гласова против 19 горњи дом је изгласао закон, којим се енглеским женама даје право да буду адвокати.

Берн. — Парламентарна пленарна комисија у Рајхстагу за унутрашње послове одбила је са 12 гласова против 10 предлог независних социјалиста, којим се позива Немачка, да евакуише Аландска острва и да се не меша у Финске унутрашње ствари.

Цирих. — Русија и даље организује војску. Троци ради са француском мисијом да ство-

ри нову армију. Дипломатски кругови не губе наду у скору реакцију.

Берн. — Јављају да је социјалистички посланик Хазе, говорећи у Рајстагу у име немачких социјалиста рекао: «Не треба заборавити, да радници радећи за буржоазију имају исто тако извесан политички програм. Због руске револуције изгледало је да ће програм бити примењен. Влада се користила њиховим поверењем, али није урадила ништа у смислу тога програма. Подвучите господо, тај факт, да социјалисте немачке траже мир без анексија. У Бресст Литовску то се није узело у обзир. Због тога социјалисте одричу своје поверење влади.»

Париз. — Доњи Дом је јуче изгласао закон, којим се одређује по 3 франка дневно борцима. Овим се обухватају и нижи официри. Дотичним даваће се лично свега по 50 сантима, а остало ће се исплаћивати њиховим породицама.

Цирих. — Наје Фраје Пресе» јавља: Дигнуте су из Дунава словешке мине. Пловитба је слободна.

Париз. — Троцки је држао један патриотски говор у Москви, позивајући народ на борбу против завојевача.

Берн. — Немачка штампа у дугачким чланцима тражи да Немачка створи у Русији трговачке куће под контролом конзула. То би била нова шпијунажа.

МАЛИ ОГЛАСИ

Српски Магацин — Душана Стојановића, улица Мавахија Лимно бр. 36, у непосредној близини хотела «Париза». Има на стоваришту разне сорте гарантираног чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџима. Магацин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталом робом. Прсдаја на велико и на мало. Цене умерене. 3—10

Влајко Радовић познати београдски ресторатер и Антоније Тромбак, такође познати кафеџија и ђевабџија, узели су под закуп поред кафеане «Витоља» и хотел «Железничка Станица», до самог «Витоља». Поред простране две сале, сазидао је и салон нарочито за топлије дане, у коме ће бити дневна хладовина. Сем тога, биће велика и уређена башта за лето. Хотел располаже великим бројем соба; модерним креветима и чистим постељама. Сваког дана богат српски јеловник. Јела укусна и готовљена из чистој свињској масти. Кујна је већ призната као најбоља у Солуну и са умереним ценама. Сваког дана тазе домаће кобасице, само од свињског и говећег меса, које се праве пред гостима, о чему су се сви наши посетиоци уверили; фришки ђевабчићи и ракијски и остали мезелуци. Вана чиста и природна. Највећи гурмани и пробирачи биће задовољени.

Дођите и уверите се. 1-5